

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazincz-utca 8.
Kiadóhivatal: Landesmann II. és Társáid.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Égész évre 20 korona. Félévre 10 korona.
Negyedévr 6 kor. Egyes szám ára 30 fillér.
Hirdetések díja centiméterenkint 30 fillér

Wekerle, Popovics, Sztéryni

Három legkiválóbb közgazdasági politikusunk, európai hírű pénzügyi szakteknitőlük. A gondviselés különös kedvezése, hogy együtt vállaltak, egy kabinet harmonikus közös munkájában érvényesíthetik tökéletes nagy szak tudásukat a haza javára, ezekben a nehéz időkben, mikor a nemzet életének fennmaradásáért nemcsak fegyveres, hanem gazdasági hadviselésre is erősen felkészült állapotban kell várnunk a már, noha csak részletekben, megindult béketárgyalások kimenetelét, melyeknek szerencsés befejezése után a nemzetek között újabb verseny következik gazdasági téren. Erre kell előre felkészíteni, erőssé tenni az országot, hogy bárhonnan jöhet veszedelem bennünket vértelenül ne találjon. Nagy megnyugvásunkra szolgál, hogy a békes hadviselés vitelére éppen a mostani kormányban olyan rátermett vezérkarunk van, melynek Wekerle Sándor a Hindenburgja s Popovics meg Sztéryni az ő segítő társait.

Pedig az ország pénzügyi helyzete jelenleg nem éppen rózsás. Ezt Popovics pénzügyminiszter, az imdennitási vita során nyíltan beismerte. A kormány azonban meg fogja találni a kibontakozás útjait. A közteljesítést igazságos arányban emelni kell a olyan realis pénzügyi politikát folytatni, mely az államháztartás rendes menetéit a hadikölcsönök kamatainak fedezéséért biztosítja. Így tehát nincs szükség arra a munkapárti kicsinyes ugratásra, mely szintén az imdennitási vitájában hangzott el, hogy a kormánynak minnél előbbre való gondolja: az adóemelés legyen! Mindennek ellen a maga ideje és nagyon helyesen cselekszik a kormány, ha a sorrend tekintetében nem engedi magát befolyásoltatni, hanem az ország belső nyugalma érdekében, mindennekelőtt a választójogi reformot igyekszik ledél alá juttatni.

Nyugodt, konszolidált, zavartalan belső politikára és a közéleti viszonyok, valamint parlamenti rendes munkaképesség mellett ipari tervek megvalósítására is törekszik a Wekerle-kormány, melyet tömör sorokban és egyre gyarapodó számaránnyal támogat a 48-as alkotmánypárt. A választójogi reformmal kapcsolatosan a közigazgatást is rendezni kell. Erre nézve nagyon helyes a Wekerle kormány elhatározása, hogy a köz-

igazgatási tisztviselők életfogytiglan való választásának elvéből nem enged, mert ezzel egész nemzedékre biztosítja az adminisztráció nemzeti jellegét s egyuttal megszüntetni a választás esélyeitől függő köztisztviselők bizonytalan helyzetének örökös aggodalmait.

Rendezett közéleti viszonyok között lehet aztán nemzetmege erősítő, nagyarányú közgazdasági, ipari, kereskedelmi politikát csinálni, melyek közé tartozik Sztéryni programja szerint a nagyipar fej-

lesztése mellett a kisipar határozott támogatása és a székelység érdekeinek megvédelmezése. A fogyasztó közönségnek jogos kívánsága pedig végrevalahára, az ipari cikkek árának maximálása.

Anyagiilag, gazdaságiilag, belső politikailag megerősödött, felkészült nemzet, nyugodt felsősséggel várhatja a nemzetek harcában a békekötések után bekövetkező gazdasági versenyt. Ebben a versenyben éppennygy győzteseknek kell maradnunk, mint a fegyveres versenyben.

Öntudatra ébredt végre valahára a városi képviselőtestület.

Megrendszabályozott villanygyár.

— márc. 2.

Elmoshatatlanul vésődtek be polgártársaink emlékezetébe, azok a bánatos téli délutánok, gyászosan sötét éjjelek, a midőn a sátoraljaújhelyi villanyvilágítási és erőátviteli részvénytársaság az áramszolgáltatást beszüntette. Ertéket tehát, hogy ezeknek a kellemetlen emlékeknek hatása alatt a képviselőtestületi tagok egyértelműleg állanak olyan indítvány mellé, mely egy, esetleg ismétlődő sötétben maradás lidércnyomásától fogja őket, már előzetes gondoskodással megszabadítani.

Ez az indítvány Dr. Holló Andor bizottsági tag ajkáról hallatszott el. Szónoki lendülettel előadott beszédében, az érvek tömegét felsorakoztatva, minden bűnét, a multak minden hibáját mulasztását ráolvasta a villanygyárra és célirányos javaslattal szolgált azok orvoslását illetőleg. A képviselőtestületi ülés tárgyszorozatának többi részéről, lapunk más helyén számolunk be, míg ezuttal alábbiakban a villanygyár ügyét illető vita minden fázisát igyekszünk részletesen ismertetni.

Dr. Malárcsik György előadó ismerteteti a vállalat abbéli kérelmét engedélyezze a képviselőtestület az egységárák felemelését. A nehéz beszerzési viszonyok, az anyagok drágulására való hivatkozással annak idején azt kérte ugyanis a részvénytársaság, hogy az egységárat 20 százalékkal emelhesse. A képviselőtestület a kívánsággal ellentétben

osakis 10 százalék emelést szavazott meg, amely határozatot, a gyár a a törvényhatósághoz megfellebbezte.

A törvényhatósági bizottság megállapítja, hogy a felebbező és Sátoraljaújhely város között a közvilágítás ellátása tárgyában kötött szerződés által létesített jogviszony tisztán magánjogi természetű, ennél fogva a szerződés bármely módosítása az egyik vagy másik fél akaratától ellenére csak a rendes bíróság előtt sorsolmazható. Amennyiben pedig a törvényhatóság előtt nem lehet közsimbós az, hogy a város kötséges pert kezdjen, a felterjesztett iratokkal azzal küldi vissza, hogy a kérelmet újból terjessze a képviselőtestület elé és hozzon ebben a kérdésben új határozatot.

Amíg a darab a felebbezés útját megfuttotta a villanygyár szedte a felemelt díjakat, folyton hangoztatva, hogy a kérvényében írott magasabb díjemeléshez ragaszkodik.

A folyó esztendő január havában a gyár újabb kérvényt nyújtott be a városhoz, amelyben a fokosított drágaság miatt, már 50 és 80 százalék egységáremelést követel avval a megjegyzéssel, hogy a kívánságának nem teljesítése esetén, bírói döntést less kényszerült kérni. A pénzügyi bizottság tárgyalta a kérvényt és abban felsoroltak konstataciósa céljából a gyár könyveinek megvizsgálására Halász József bizottsági tagot és Lánosi Aladár számvevőt küldte ki. Eljárásának eredményéről Halász szóval, Lánosi írásban referált. A pénzügyi bizottság a jelentések megtárgyalása után a vállalat igényének jogosságát részben megállapítja és javasolja járuljon hozzá a képviselőtestület a magánháztartások fogyasztásán után az egységáráknak kilencről 12, a köz- és ipari

fogyasztásnál pedig ennek arányában való felemeléséhez. Mielőtt a pénzügyi bizottság határozatát tárgyalás alá vennék, előadó bejelent, hogy Dr. Holló Andor bizottsági tag ellenkező indítványt óhajt beterjesztetni.

Dr. Holló Andor beszéde elején megemlékezik azokról az eltolódásokról amelyeket a háboru a régebben kötött megállapodások és szerződések terén vége vitt. Ahol akár egyik vagy másik félre a konjunkturából kifolyólag súlyos anyagi kár hárámolt ott vagy költségnöve megegyezéssel vagy bírói uton szerződést bontottak, feltéve, hogy az előföltét meg volt, hogy a károsodás kimondottan a háboru következménye.

Düntő erejű statisztikai adatokat sorol fel az ország többi városaiban szedett világítási egység árak tekintetében. Ezekből az adatokból megtudjuk, hogy 10000 lakoson aluli városokban 1914-ben 6¹/₁₀, 1917-ben 8¹/₁₀ volt az egység ár, 10000 feletti 20000 lélekszámig lakott városokban 1914-ben 6¹/₁₀ ma 8¹/₁₀, a díjtétel míg 20000-től 30000 lélekszámú városokban 1914 6¹/₁₀ ma 8¹/₁₀ a villanyvilágítási egységár. Tehát egyetlen egy classiban sem érte el a díj azt a magasságot amelyet mi már majdnem békében túlhaladtunk, eltekintve azokról a városoktól amelyek saját üzemben látják el világításukat.

A díjemelés indító okával a háborus viszonyokat betudni a villanygyár esetében nem szabad — az emelésnek belső indokai vannak, amelyeket felsorolni nem kíván. A társaság netto üzleti eredménye a háborus esztendőben átlag 20000 K tehát az alaptőkének 10 százalékat meghaladta. Keresett tehát a vállalat eleget, ne igyekezzeék tehát a mostani körülmények között esetleg mutakozó veszteséget a fogyasztókra áthárítani.

Taglálás alá veszi a részvénytársaság és a város között fennálló szerződést. A képviselőtestület legnagyobb részének élénk helyeseleében közben állapítja meg, hogy bűnös könnyelműséggel kötötte meg a város annak idején a szerződést.

Budapest szerződése volt a minta, ahonnan minden tértel atvették a mi a gyár előnyét szolgálta, és mindent kihagytak a mi a vállalatra terhes lett volna

megváltoztatandó tehát a szerződés amire legjobb alkalom a mostani. Határozati javaslatot nyújt be mely szerint

mondja ki a képviselőtestület, hogy az áram egységárák további emelését a háborus viszonyokkal indokoltnak nem látja ugyan, mindazonáltal a társaság helyzetére való tekintettel hajlandó az egységáráknak átmenetileg az 1918. évi január hó 1-től számított 1 esztendőre való felemelése tárgyában a társasággal olyan tárgyalásokba bocsátkozni, melyeknek célját egyrészt az engedélyesend emelés mértékének megállapítása másrészt pedig ezzel kapcsolatban a város és a társaság között fennálló szerződésnek oly irányu revisiója

fogja képezni melynek feladata lesz: a társaság szerződéses koncessiójának idő és tartalom tekintetében való szabotás megátalánása, a megváltási eljárás módosításának pontosabb körülírása végül ama biztosítékok megállapítása melyek a villany üzem szerződéses minőségének, a világítás folytonosságának és a közvilágítási idő betartásának biztosítása érdekében szükségesek.

Am érvekkel támogatott, szónoki hárvvel előadott beszédet szajos eljénés követte. Majd szólásra emelkedik.

Halász József. Támogatja a gyár kérését, már azért is mert a kindási tételek kardinális pontjainak, szén, olaj stb. áremelkedése mindinkább növekvő súlyos terheket helyes a vállalatra. Ne zárkózzunk el az egységáruk felemelése elől, mert még így is jutányosan jutunk egésszes világitásához. Ha perre kerül a dolog és a gyár beszüntetné a világítást, ismét életveszélyes lesz a közlekedés. Indítványossá avasszák meg a díjmellet avval, hogy még a folyó évben köteles a vállalat azt lesszállítani, ha a nyersanyagok terén árszökkenés áll be és, hogy köteleztesse a vállalat éjjeli 1 óráig világítani.

Kincsesy Péter szerint a város eddig rabosolója volt a vállalatnak. A multakra nem óhajt részletesen kitérni csak megjegyzni, ilyen hatámi ráfekvés mint néhány évvel még eselőtt a villanygyárnál közdolgokban sehol sem volt tapasztalható. Megszivlendőnek tartja Holló indítványát, de a pénzügyi bizottság javaslatát fogadja el szükségből. Javaslja, hogy amennyiben a városnak 30 darab részvénye van, minden sulyával hasson oda a képviselőtestület, hogy a vállalat igazgatóságába a polgármester, a felelős bizottságba pedig a főszeámvető bevaslatsassék.

Dr. Oláh István találon jellemzi a városnak a villanygyárhoz való viszonyát. Annak idején a város vezetősége is hibát követett el a szerződés megkötésekor, viselje tehát most a következményeket, nyeljük le későben a bekát Holló indítványát fogadja el.

Dr. Grosz Dező mint a város oslírányos és jogos követelését úgy tekinti Holló előterjesztését. A vállalat vezetősége közzállalathos nem üelőtt hanyagsággal, helytelenül vesette a gyárat. Most ha a részvény-társaság alakarna sárkónni a korrekció elől, lépjen fel a város is szigorúan és engedje az ügyet döntésre a bíróság elé vinni. Nem lesz bíróság amely jogesgályben résztesítene a gyárat az üzem beállítáásért.

Halász József ismételen felazól és kéri a testületet, hogy a Holló indítványa feletti döntést halassza, el későbbi időre.

Neuman Jenő, Halász József előterjesztését pártolja.

Domján Elek Holló indítványát fogadja el, mint olyat, amely amellett, hogy a díjmellet elől el nem sárkoszik, a város jogait is biztosítja.

Dr. Holló Andor a városó jogán ismét felszólal és megdönti a javaslat ellen felhozott ellenérveket.

Farkas Andor polgármester elfogadja Dr. Holló előterjesztését. Itt az alkalom a szerződés revidálására. Javaslja, hogy a villanygyárral folytatandó tanácskozások, ne a teljes pénzügyi és jogügyi bizottság, hanem azok által delegált 4-4 tagból álló bizottság folytassa le. Ennek a bizottságnak hivatalból a polgármester, főügyés főmérnök szintén tagjai volnának.

A képviselőtestület Dr. Holló Andor határozati javaslatát, Farkas Andor polgármester fenti módosításával egyhangulag elfogadja.

A képviselőtestület tehát amellett, hogy jogait megvédelmezi, a villanygyárnak érdemtelenül kijutó előzékenységgel siet a segítségére.

A legközelebbi napokban lefolytatandó tárgyalások fogják eldönteni, honorálja e a gyár a város nobilitását, nem zárkozik-e el a kívánalmak teljesítése elől, avagy megmarad ama rideg álláspontja mellett mely a teljes romlásához fog vezetni.

Zemplérvármegyei közmívelődési egyesület csütörtökön rendezte közgyűlést tartott. Domján Elek, magvas elnöki megnyitót mondott változva az egyesültnek a magyarosításérdekeiben kötelezettségét, Saentgyörgyi Géza pedig fötítettári jelentésben mindent felölelőn számolt be az egylet eddigi működéséről. Majd megválasztották az egyesület tisztségait, mely változatlanul a régi maradt.

A Magyaroson

tizes honvédünnep lesz március 8-án

A vármegye, a város küldöttséggel vesz részt az ünnepen.

Március 8-án lesz az évfordulója annak a nagyszerű győzelemnek, a melyet a tizes honvédek arattak a Magyarostón. A véres dicsőség örök büszke emléke marad Zemplérvármegyének is a melynek fiai a háboru, egyik legszébb diadalát itt szereztek meg.

Az első évfordulon a tizes honvédek nagy ünnepeket rendeznek, a melyre meghívtak Dókus Gyula alispánnak megküldött értesítéssel Zemplérvármegyét és Sátoraljújhely várost is.

Az ünnepegek beküldött program szerint zenés ébresztővel kezdődik, amely után gyászistentisatelet, majd Borsod, Heves, Zemplén vármegyék küldöttségének fogadása következik. Miskolc város ünnepeles keretek között ezuttal adja át azt az ezüst dísz kürtöt amelyet a vitéz tizeseknek emlékgyanánt készítettett. A gyászistentisatelet keretében Dr. Tüdös István református püspök szentbeszédet mond. A délelőtti ünnepegeket bezárja a csapatok tisztelő díszmenetle a magyarosi rohamban résztvett satek, legénység előtt. Délután a legénység részére népünnepély majd éles kézigránatokkal roham mozzanatok bémutatása következik. Este táncmulatság, a melyen Sassy Csaba prológot mond, Petrik Ernő százados vetített képekkel kísért felolvasást tart.

Az ünnepegen a vármegyét és a várost négy tagu küldöttség képviseli.

Oroszországi hadifoglyaink helyzete.

— márc. 2.

Az a körülmény, hogy Oroszországgal formális békeszerződés egyelőre nem jött létre, — hivatalos közlés szerint — a lakosság széles körreit a hadifoglyok helyzete miatt rendkívüli mértékben nyugtalanítja. Nem tagadható, hogy a hadifoglyok olyan államban, amely egységes vezetés és a legfontosabb életszükségleti cizkek híján van, nehéz helyzetbe juthatnak. Másrészt azonban az egész helyzet megítélésénél tekintetbe kell vönnünk az elhárító rendelkezéseket is. E rendelkezéseket a következők:

Illetékes helyeken nem szüntek meg és továbbra sem fognak megszűnni a hadifoglyokra vonatkozó tárgyalást intenzív módon folytatni és újrafölvételt szorgalmazni, ha átmenetileg e tárgyalásokban megszakítás állna be. A már megtörtént megállapodások a hadifoglyok bizonyos osztályaira vonatkozóan előreláthatóan lehetővé fogják tenni hogy nagyszabásu hadifogoly viszonylag korábbi időpontban hazajöhesse. Ellenfeleinknek a sajátban köztül a fötített formában még egyáltalában nem érvényes alapfétései, amelyek abban oszorosodnak ki, hogy a hadifoglyokat minden további gondoskodás nélkül sorukra fogják bízni, ama körülmény szerint telendő meg, hogy az ily elvekkel dolgozó hatalmi tényező paranosnoksági körzete helyileg nagyon korlátozott. A hadügyi kormány, amely feltétlenül ellene van mindeuennemű megtorló taktikának, az orosz hadifoglyoknak e bocsátására vonatkozóan csak oly formában fog intézkedni, amely megfelel a hasonló irányu orosz követelményi figyelmen kívül hagyja ezeket a köösönhatásokat.

A hadügyi kormány már régóta azon dolgozik, hogy az előre nem látható veszedelmet a hadifoglyokrol elhárítsa. Az erre irányuló rendelkezések abban foglalatnak össze, hogy nagy pénzalapokat tartanak keszen a hadifoglyoknak az inderges területeken való eltartására, hogy gyakorlati módon használják fel az életszükségletük sürgős megszerzésére szolgát eszközöket, hogy oly irányban befolyásolják a hadifoglyokat, hogy a maguk részéről ne kövesseken oly cselekedeteket, amelyek helyzetüket megrosszabbíthatják és hogy végül oly technikai szervezet létesüljön, amely biztosítja és gyorsabbá teszi a hadifoglyok lehetőleg veszteség nélküli való hazaszállítását. A semleges államoknak hadifoglyaink érdekében való edütdatos, bölcs és tekes tevékenysége, esután tárgyi tekintetben a megsegészek közeledése és az ellenségeskedésnek keleten való megszüntetése bizonyára alkalmasak arra, hogy az alaptalan aggodalmakkal szembe-

helyezzük azt a kesmely reményt, hogyie fogjuk küzdeni a pillanatnyi nehézségeket.

A képviselőtestület f. hó 26-án tartott rendkívüli közgyűlésén napirend előtt Farkas Andor polgármester részvételle emlekezett meg Rimár József bizottsági tag elhunytáról. A tárgyszorozat első pontja Windischgrätz Lajos herceg üdvözlét megköszönő táviratának felolvasása volt. Majd megszavazta a képviselőtestület a „vidéki hírlapírók szövetsége” részére 50 korona támogatást, az „Izr. Népkönyha” egyesület részére 800 koronát, míg Nasztanovics Mihály fizetésemelés iránti kérelmet elutasítja. Márton Elek közigazgatási tanácsosnak szabadságideje alatti helyettesítésével Dr. Róth Józsefet bízta meg a képviselőtestület.

Rekvirálják a sovány sertéseket.

Windischgrätz herceg a vármegyéhez.

— márc. 2.

Szerdén érkezett meg Zemplérvármegyének a közlemezési miniszteriumnak egy új, nagy fontosságú rendelete, a melynek az a célja, hogy az ország valóságos zsirólátása a segesítésu minél hathatósabban. Ez az új rendelet, amelynek tüzetes ismertetésére még vissza fogunk térni, e rendeli a sovány sertések rekvirálását. Rájöttek arra, hogy az ország hus-és zsirólátásának biztosítását csak egy módon lehet eredményes elérni: az ipari sertés hiztatást kell fokozni, intenzívabb tenési és tejesítésre a közlemezési miniszterium dispoziója alá helyezni, csak így érhető el az egyenlő elosztás, így kibővíthető ki az, hogy a lakosság egyik része nyakig dukál a husban, sziiban, a segesy néposztály pedig maragrinon, meg nepraforgódojon Magyarog. A közlemezési miniszterium ipari hiztatás alá veszi az országban taláható sertéseket. Egyelőre erre a célra csak ezer sovány sertést rekvirálnak. A hizott sertésekből aztán arányosan fog juthatni mindenteknek.

Már régen kellett volna ez a rendelet. A háború három esztendejében azonban a kormány és megbízott emberei nem úgy végezték a dolgokat, ahogy kellett volna. Nem gondoskodtak róla, hogy mindig legyen elég konyorunk, zsiruk, ruhánk.

A Wakerle-kormány egyebet sem tesz mint javítgatja a régi bajokat, a könnyelmű mulasztásokat. A mostani közlemezési kormány erőlyes kézzel iparkodja megtenni mindent hogy biztosítsa megálhatósámbat. Bizakodó reményességgel nezzük ezt a nehéz munkáját és váránk, hogy enyhülni fognak a bajok. A gondok ostora vérsere marangolta már testünket-lelkünket: itt az ideje, hogy elműljék tőlünk a keserű pohár!

Óvás! Rájöttem, hogy az általam gyártott „Modiano-Clubspecialité”-szivar a küvelynél szüszsai csannak forgalomban, amelyek ellen egyedüli védőlelem a védjegy az eldörösom pontos megfövelés.

A VEDJEGY.

A közművelődési egyesület irodalmi estélyéről.

Buza Bara a felolvasó asztalán.

— márc. 2.

A hétköznapiok szürke egyhangúságába életet kulturát vegyített a Zempléni vármegyei közművelődési egyesület akkor a midőn az első irodalmi estélyét megrendezte. Fokozta a hatást egyrészt a szerencsés összeállítás, másrészt, a melyben egyformán helyet talált könnyed és nehezebb próza, zene másrészt és legkivált az a grandiozus gondolat, mely Buza Barnát, a mi Ujhelyiek Buza Barnáját a felolvasó asztalhoz ültette. Várakozás erje van a nevének és megirrott vagy elmondott irodalmi alkotás, mindig magasabb műveltségét jelent olvasónak, hallgatónak. Megérthető tehát a hallgatóság olyan arányú tömege amilyen csütörtökön este a vármegyéhez nagytermét betöltötte.

Az irodalmi estély a városi dalárdatököletes összehangga előadott „Kárpáti ének” dalával kezdődött, ugyancsak öt fejezték be az estét „Tihányi eobhoz.” Régi nóták dalok előadásával. A megnyitó ének után dr. Berger József mondta el közzismert művésztárol Babios Mihály esodálatos szépségű, mely értelmi versét „Huavét előtt.” Most következett az estély főnyompontja. Zúgó tapsok közepe a satorjajuhelyi hölgyek vérszíves oiklamen virágjaival díszített felolvasó asztalhoz oda ül a kezdő szerelmeinek főlének a fogódottságával Buza Bara. „A lelkeimben tobzódó érzések, hangulatok megsejédtének — ugymond — és félek elterítenek e óadásom kijelölt utjáról. Szeretnék befokúdni az érzések árjába és mint törékeny oolnakot a tenger hullámai, vitetni magamat szabadon... Szerelem Ujhelyt, mint a magam életét, szeretem benne ifjuságot, szenvedéseimet és ami a fogságban életet öntött belém vágyaim ragyogását. Sokan vannak, akik nem szeretik Ujhelyt, volának csak meggyedél esztendőig fogságban, akkor tudnák meg, milyen kellemes, milyen jó város. Más ember ha utzik vagy a hajócsúlyod el, vagy vasúti karamboléri, nekem egy világháboru szakadt a nyakamba. Az amerikai jobban bánt velem, a francia jobban marasztott. Az amerikai két hónap alatt többet mutatott az országából, mint a francia negyedfél év alatt.” Közzismert szerénységével csak ilyen apró kizsákolásokkal világította meg fogságban szenvedéseit. Ehelyett széles konturokban összehasonlítást tett hazánk, Amerikai, Franciaország társadalmi, mezőgazdasági, szociális viszonyai között, jellemző példákat hoz fel, a finom humor másába burkolva mindent. Szórakoztatva tanít, megnevettetve oktat. Lélekből fakadt elragadtatás hangján szól a magyarokról, akik mindenkor, bárhol is magyarok maradnak. Majd befejezi előadását. „Eltvedtem. Élményeimről kellett beszélnem és reményeimről szólottam.”

A tomboló tetszés zaj, amely a felolvasás alatt is gyakran kitört, most mint gátja aól felszabadult folyam árja, sugva tört elő. Percekig múlt az éjlen, a taps.

Még Kuboska Etel adta elő zongorán, Heller nehéz koncert darabját „Saltarello”-t. A másor emepontjánál hirtelenében igazán nem tudjuk, ki érdemi a nagyobb dícsőretet: a kis művésznő vagy kiváló tanárője Molnár Gyuláné.

A közönségnek az estélyhez fűzött minden reménye teljesedett. Igazán élvezetes, magas nivóájú műsorral kedveskedett a közművelődési egyesület. — Megérdemelt köszönet jár érte.

A hadbavonult joghallgatók kedvezménye.

— febr. 20

Nagyjelentőségű kedvezményt biztosított a vallás- és közoktatásiügyi miniszter oly hadbavonult joghallgatók részére, akik legalább két éve teljesítettek katonai szolgálatot és ebből az időből legalább egy félévet a fronton töltöttek, — mely időbe az ellenség előtt őrt sebzülés vagy betegség gyógyítási ideje is bele számít, — tizenkét hétre terjedő pótfélév tartását rendel el. Ez a pótfélév azoknak, akik ezt tényleg hallgatták, szabályszerű félévnek számítottatik be. Azonkívül megengedi a miniszter, hogy azok a katonai szolgálatot teljesítő hallgatók akiknek valamely vizsgálatuk (alap, vagy államvizsga) esedékes, arra bármikor jelentkezhetnek. Hogy a katonai szolgálatot teljesítő hallgatók ezen kedvezményeket igénybe vehessék, a honvédelmi miniszter a hadügyminiszterrel és a hadsereg főparancsnokával egyetértőleg elrendelte, hogy az alsóbb parancsnokok a szolgálati viszonyok megőrtése nélküli vizsgálatuk letelezése végett turusokként négy heti szabadságot engedélyezzenek és őket abból a oszából, hogy már a háboru tartama alatt is legalább egy félévet hallgassanak, szintén turusokként 12—14 hétre a jogakadémia székhelyre szabadságot. Ebben a szabadságidőbe a jogakadémia székhelyre való oda és visszautazás díjosa beleszámít, ugy, hogy a hallgatók teljesen tizenkét hetet tölthetnek a jogakadémián.

Az ilyen módon szabadságot hallgatók e tizenkét hét alatt egy teljes szemeszert hallgathatnak. Az első turus szabadságot oly időben fogják megkapni a hallgatók, hogy az előadásokat március 1-től május hó végéig hallgathassák. Ezek a most kezdődő félévekre március 1-től március 5-ig tartoznak beiratkozni.

Azok, akik az első turusban nem voltak szabadságoihatók mint második turusra június 1-től fognak tizenkét heti szabadságot kapni és részükre ez idő alatt pótszemeszter fog tartatni. E pótszemeszterre azonban kizárólag csak azok iratkozhatnak be, akiket erre a célra szabadságoihatók. Erre a pótfélévre a beiratkozások június 1-től június 5-ig beárólag tartatnak, a félév végi kitesztálások pedig a szabadság idő utolsó hetében lesznek megtartva. A júniusban kezdődő pótszemeszter alatt is minden kötelező főkollegium a rendes óraszámban lesz előadva.

Ezen rendelet igen nagy jelentőségű kedvezményt biztosít oly értecségit tett katonák részére is, akiknek egyáltalában nem volt alkalmuk a jogakadémiára beiratkozni. Ezek

egy ilyen tizenkét hetes szabadság alatt lehallgatók előadások bizonyítására alapján egy hadifélév beszámításával azonnal az első alapvizsgára bocsátatnak és így egy iskolai év elvégzése révén veszteségük egyrésze elenyészik.

HIREK.

— Gr. Széchenyi György vármegyei főispánja néhány napi tartozkodásra Budapestre utazott.

— Tolvaj bonn. Ilik Ludowika bonn, aki mint hírül adtuk, szolgálatadóját érzékenyen meglapta, eddig még nem került eszedőrkére. A nyomozás megállapította, hogy az illető bonn egy notórus eszélmákosnő, aki legutóbb Budatiban egy földbirtóost, akinél alkalmasában volt, szintén meglapott és megsokkított. Szolgálatát mindig más nevek alatt hamis okmányokkal foglalta el és különböző okmányokért több büntető feljelentés van eddig is már ellene folyamatban. Országosan közzsók.

— Az Izz. Nőegylet hadies-télyéről. Az Izz. Nőegylet a tizes hónapok árvaának alapja javára február hó 26-án, ugy erkölcsi mint anyagi oldalát tekintve fényes sikerű estélyt rendezett. A színház zsufozásig megtelt előkelő közönséggel, a kik nem győztek az elismeréss hangos tapsaival jutalmazni a szereplők buzgalomteljes igyekezetét. Bemutatásra került két szinpadai jelenet, a melyekben Ilkovicz Ella, Fuels Böke, Haas Annus, Mattyasoszy Kálmán, Roboz Viktor, Ilkovicz Emil arattak megérdemelt babérokot. Székely Szilárdka verseket szavalt, S. Schmidt Corstancia, Somló Jozsef, mindketten a kassai színház kitűnő tagjai opera áriákat énekeltek. Az előadás zavarólag hatott a magasabb régiók közönségének nevelten viselkedése a mely a vendégművészek ének számát több ízben megzavarta. Ajánljuk ezt a momentumot a rendőrség legkivált pedig az estélyeket rendező egyesületek figyelmébe.

— Számozott helyek a vonaton. A Máv. igazgatósága és a kereskedelmi miniszterium élénken foglalkozik a vonatok túlzafuolságának kérdésével s keresi a megoldást, hogy a mai helyzetet orvosolja. Hir szerint márciusban fontos reformmal kísérleteznek: a vonatokra megállapított számú jegyeket adnak ki, így a helyeket megszámozzák az összes kocsiosztályokon. Egyelőre két három vonaton tesznek próbát s ha az újítás beválik, áprilisban életbe léptetik. A szükséges előkészületek legközelebb megtörténnek.

— A dob használatának megőrtetése a hadseregben. A hadsereg főparancsnokság intézkedése alapján a jövőben a gyalogság nem harsnájja többé a dobát, amely hangszer esekután felfokozta a katonai sekerkarban less föllehető.

Mint a vándormadarak

esőtől vorten, csapzott szárnyakkal, a honvágy energiájától üve-hajtvá, beláthatatlan mérföldeken keresztül, eszen és eszen jönnék, rohannak a oszukasúrtke katonák.

Az élet viharának, a fogság bánatos nélkülözésének ölmos csapását esztendőtkön át néma megadással túrva, a fátadalmak elviselésére vérhen-könyhen megednye, völgyeken-hegyeken át, háza, napútjében següldanak hoba... Magyarországra.

Száguldenak. És az otthonok, kihavvadtt tűzhelyek parásza mint a főnix madár lángra lobban, hogy régen nélkülözött melegének minden iszó erőjevel várja, altatgassa melengesse a testvéreket, fiainkat, apákat.

Jönnék haza. Magyarországra minden lakójának mag számukra egy simogató tekintete egy közzsönő, egy áldó szava.

Az isten hozott benneteket...

— Jönnék a színészek. Fodor Oszkár művész gárdája a szinelőadások sorozatát március hó 12-én kezdi meg a Csárdás-királyné operette előadásával. A szintársulat tagjai a következők: Mezey Margit, Vida Ilus, Németh Irén, Ardó Böske énekes és táncos szubrettek; Kovács Lu-lu, Wirth Lári, Lőrinczy Ersei, Uray László, G. Székely Renez dráma és vigjátéki színésznők azonkívül 10 segédszínésznő, Gulyás Menyhért, Falussy István, Ligeti Lajos, Váradí Izsó, Lónyay Sándor, Krémer Jenő, Brády Andor énekes és táncos színészek. Fodor Oszkár, Majtényi László, Erdélyi Kálmán, Bátori Illés Vágó Arthur, Eöri Lajos, Bakos Gyula drámai vigjátéki színészek és 6 segéd színész. A zenét a 3. bonnyák gyalogezred 18 tagu zenekara fogja szolgáltani, Andor Zsigmond karnagy vezénylete alatt. Bár kimondottan „bérlet” nem lesz, a régi és ujonnan jelentkezett bérlek helyei az előadások napjág fel lesznek tartva, vagyis minden előviteli díj nélkül szokott helyét a színházban a célra felállított pénztárnál az előadás előtt 24 órával esztéről-esetre mindenki megkapja. A közönség élénk érdeklődéssel néz a saison elébe mely a hatalmas repertóárt, a kitűnő szintársulatot tekintve magas nivójunak ígérkeszik.

— EGY HÁZASPÁRHOZ délelőttre mindenbe bejáró nő keresztetik. Cim a kládóhivatalban.

— Márciusi ünnepélyt rendez Dr. Brodyné tanítványaival, f. hó 10-én a vármegyéhez nagytermében, Gr. Széchenyi-Wolkenstein Ernőné és Gr. Széchenyi Györgyné védőkésége alatt. Az ünnepély délután 6 órákor kezdődik és a tanítványokon kívül sárospataki jogászok is közreműködnek. Az előadás tiszta jóvedelme a Dohánygyári Vöröskereszt korbász olájjaira less fordítva.

— **Elezámolás.** Folyt. A Széchenyi-Wolkenstein Ernőné grófné és Széchenyi Györgyné grófné védnöksége alatt f. hó 9-én a Katolikuskeresztesekben megtartott sártrköl teatályon befolyt jövedelméről. Szászler Ödön, Debrő Mihály, Beke Béla, Isépy László, Filó Géza, Dr. Szalay László 7—7, Steinhöffer Sándor, X. Y., Dr. Behna Dessőné, N. N., Osváth Ferenc 6—6, Lányos Aladár, Nemes Lajosné, Sere Ferenc, Zettin Ignác, Diószeghy Pálné, Bernáth Aladárné, Bajusz Ernőné, Langerman N. Hrabécy Kálmán, X. Y., Herios Sándorné, Meosner Tiborné, Mogyoróssy Jánosé 5—5, Múke Jó zsef, Vinióssy György, Ignác László, Schiller Kálmán, Jurosc Ágoston, Kottán Györgyné, Bódy Károlyné, Diószeghy Pálné, Márton Elek Dobos Ernő, Hoffer Ferenc, Jasock Béla, Rakmányi Jenő, Szépkuty Józsefné, Pilisay Lászlóné, Károlyi Erzsébet, Beregassay Istvánné, Kanossy Ignác, Jánossy Józsa, Jakab József, Isépy Annus, Urbánssy Józsa 4—4, Hausch Gyula, Lengyel János, Németh Pálné, Engelbert Károly, Engelberth Dessőné, Somogyi Sarolta, Strohbach A. Ehler Jolma, Tátray Gaby, Bódy Sarolta, Gosztonyi Annus, Zboray Vilma, Jánossy Józsa, Pásztor Eszter Mar kovits N. né 3—3, Dr. G. Y., Zihovios Bertalané, N. N., Faragó De zsené Aratófalvy Emilné, Gyarmathy Béla, Molnár Gyula, Jenos Árpádné, Móré J. né, Urbánssy Józsa, Kovács Erzsébet, Kovács Róza, Gellencs Mariaka, Kritovszky Margit, Mária Juliska, Szuchassa Juliska, Abelsberg József, Nagy Jenőné, N. N., Kalabrá József, 2+2, Jurosc N. né, Madarasy J. né, Hoffer Gábor né 1—1 koronát. Ugy a természet beni adományokért, mint a felülfi zetésekért ezután is legáltalánosab b köszönetet fejezi ki.

A rendezőség.

— **Az Országos Hadigondozó Hivatal Elnökének** rendelete alapján Farkas Andor polgármester felhívja a város községeit, hogy hozzátartozói közül azokat, akik a város területéről a mozgósítás óta bevonultak és jelenleg legénységi vagy ülteti állományban vannak, de eddig még hadisegélyre felvéve nem lettek (akár van igényük a hadisegélyre akár nincsen), továbbá mindazokat, akik a harcok során halált haltak, végül a rokkantak, vagy hadifoglyaságba esett katonái egyénekét folyó hó 22-től 29-ig naponta d. u. 3-5 óráig Dr. Kellner Győző v. tanácsosnál a törvényes kezeltetmények terhe alatt jelentéské be.

— **A dohányjegy életbeillesztése.** A pénzügyminiszter rendeletét intént a pénzügyigazgatóság, melyben véleményét kér: mi módon lehetne a dohányjegyet Magyarországon életbe léptetni. Déván a dohányjegyet már használik. A pénzügyigazgatóság a dohányosok törskönyvelés alapján dohányutalványjegyeket kapnak. A fejenkénti kvóta 8 naponkénti 100 gr. dohány, vagy 100 darab cigarettát, vagy 25 szivar. — Ugy értesülünk, hogy a kassai pénzügyigazgatóság is életbeillesztett már bizonyos rendezvényeket, amelyek eljutottak a dohányjegy bevezetésé nek. Minden trafikban könyvelést kell ezután vezetni a bevérkről. Hát nálunk mi lesz?

— **Beteg katonák hozzátartozói** felismeret díjjal utazhatnak. Az állan vasutak igazgatósága közli, hogy az ójszaki, déli és délkeleti hadsereg vonalain a beteg sebesült, vagy beteg ség, vagy sebesülés folytán elhalt

magyar, osztrák, bosnyák, heroegovinai és német illetőségű katonák hozzátartozói ha a katonák meglátogatására vagy temetésére utaznak, úgy a gyors- mint a személyvonatok második és harmadik osztályában féléves díjjal utazhatnak. Es a kedvezmény a csendőrök meglátogatására is fennáll. A beteg vagy, sebesült katonák meglátogatása kös ségben a fészolgabíróság a városok ban a rendőrkapitányság által kiállított igazolvány alapján történhetik.

— **A Legjobb Könyvek alkere.** Kevés vállalkozás lett népszerűvé olyan rövid idő alatt, mint a Legjobb Könyvek. Pár nap mulva jelenik meg tizedik száma és eddigi kilenc füzet e is elég volt arra, hogy a magyar községgel ezt a páratlan regény gyűjteményt megkedveltesse. Nem is osoda, mert ami érdekesítő és emel lett irodalmi alkotása van a világiro dalomnak, az mind helyet kap a leg jobbak magyar írók mellett a Legjobb Könyvekben. A tizedik szám Conan Doyle-nak leg-szenvedélyesebb detek tív regényét, A Sétány kutyáit tar talmazza. Egyes száma ára 60 fillér.

Nyilt-tér.

Nyilvános köszönet.
A bennünket ért gyász alkal mából a jöleső részvét oly nagy mértékben nyilvánult meg, hogy lehetetlen minden jó emberünk nek személyesen fejezni ki leg általánosab köszönetünket, miért is azt ezután nyílvánítjuk.
Sátoraljajhely, 1918. febr. hó
Özv. Rimár Józsefné és családja.

Hiteles kiadmány.

Sátoraljajhely r. t. város rendőrkapitányi hivatala mint rendőri büntető bíróság.
1918. kih. 774/1 és 775/1 szám.
A Sátoraljajhelyi rendőrkapitányság mint I. fokú rendőri büntető bíróság rendőrbírja a vád képviselőjében Dr. Malátskai György városi titási ügyész részvételével mellett Deutsch Salamon kihágási ügyében Sátoraljajhely városban 1918. év dec. 6. napján és folytatásagasan megtartott nyilvános tárgyalás után következőleg.

Ítélet

Deutsch Salamon sátoraljajhelyi szül. 42 éves, ár. nős családostojkereskedő, sátoraljajhelyi lakost azért, mert hamisított és jelszánélküli lefő lőtt tejet hozott forgalomba, az 1895. évi XLVI. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 38286/1898 sz. P. M. rendelet 8. §-ba ütköző kihágás miatt a törvény 3 §. e pontja alapján 3 (három) napi elzárásra és az 1901. XX. t. c. 23. §-ában megjelölt cölöket illető 400 kor. pénzbüntetésnek 15 nap. végrehajtás terhe alatt legelőd megfizetésére, nem fizetés esetén további 20 napi elzárásra s a tartási, végrehajtási költségek viselésére ítélem, 16 kor vegy vizsgálati díjjal 15 nap végrehajtás terhe alatt legelőd megfizetésére kötelezem és a törvény 7 §. a alapján a marasztaló jogerős ítéletnek a Zemplén és Felsőmagyarországi helyi lapokban terhelt költségére való közzétételét elrendelem.

Megokolás.

1918 november hó 14-én a kassai m. kir. vegykisérleti állomás vegyészének közbenjöttével terhelt Munkácsi-utcai tejcsarnokban talált, és ugyancsak a terhelt által a becsokdi uradalomból szállított tejből a rendőrség, szabályszerű minták vételére, a szakvélemény szerint a ter

helt ületében talált tejből vett minta *ugymértékben vizseltnek*, a rendőrség vett minta pedig kismértékben lefőlézőttnek találtatott. Terhelt azt, hogy a tejet ő hamisította volna, tagadja, ellenben beismeri, hogy a tejet, melyből a második minta vétetett, ő fölézte le. Az eljárás során ugyan nem volt bebizonyítható az, hogy a tejet visse hamisította, azonban tény az, hogy a hamisított tejet terhelt forgalomba hozta. Ezenkél fogva terhelt a forgalomba hozatalt és lefőlézőst a rendelkezés rőss szerint büntetni, a felmerült költségek megfizetésében marasztalni és az ítéletnek terhelt költségére való közzétételét elrendelni kellett.

Az ítélet kiszabásánál súlyosbító körülményül szolgált, hogy terhelt a kihágást a jelen rendkívüli s a fogyasztó közöniséget súlyosan érintő viszonyok közt követte el.

Ezen ítélet ellen a kézbesítéstő számitandó 15 nap alatt a vármegye alispánjához címzendő s itt beadandó felebbezással lehet élni.

Sátoraljajhely, 1917. év jun. 8.

A kiadmány hitelűl:

Schmidt Lajos s. k. rendőrkapitány mint rendőri büntető bírő

Zemplénvármegye alispánjától.

Szám 55/1917 kih.

Tárgy: Deutsch Salamon sátoraljajhelyi lakos vizselt tej forgalomba hozatala által elkövetett kihágási ügye.

Ítélet.

Deutsch Salamon sátoraljajhelyi lakosnak a törvényes határidőn belül benyújtott felebbezással folytán Sátoraljajhely r. t. város rendőrkapitányának I. fokon 775/1717 — kih. sz. a. hozott azt az ítéletét, melyel felebbezést azért mert az 1916 év őszén vizselt és lefőlézőtt tejet hozott forgalomba s árusított ki nagyban a közfogyasztás ojljaira az 1896 évi 38286 sz. P. M. rend. 8 §-ba ütköző kihágás elkövetése miatt vétkesnek kimondva az 1895. évi XLVI. 3. §. o. pontja alapján 3 napi elzárásra átváltotatandó 400 kor. pénzbüntetéssel büntette és 16 korona vegyvizsgálati díj valamint az ítélet közzétételéből eredő hirlapi költségnek 15 nap különbeni végrehajtás terhe alatt egyetemleges megfizetésében marasztalta, II. fokon vizsgálat alá ottettem.

Eznek eredményéhez képest a felebbezést elutasítom s az I. fokban hozott ítéletet — nem felebbezést részében érintetlenül hagyva indo kaiból helybenhagyom.

Ezen ítételelem ellen a kézbesítéstől számitandó 15 nap alatt a rendőrkapitánynál benyújtandó s m. kir. földmívelésügyi miniszter urhoz intézendő felebbezással lehet élni.

Az ítéletet az összes iratokkal továbbí törvényesszerű eljárás o ljából redőrkapitányok kiadom.

Sátoraljajhely, 1917. jun. hó 2.

Dékus s. k. alispán.

Magyar Királyi Földmívelésügyi min 23521/1917 sz. — IX. f. 2. ú.

Alispán urnak folyó évi június hó 2-án 55/1917 kih. sz. a. kelt hozott és a folyó évi július hó 10-án 608/1917 kih. sz. a. kelt jelentésével tévesen a m. kir. belligyminiszterhez felterjesztett és onnan hosszám áttet ast a másodfoku ítéletét, melyel Sátoraljajhely város rendőrkapitány 775/1917 kih. sz. elsőfoku ítéletét marasztalt főnek felebbezés után helyben hagyva Deutsch Salamon sátoraljajhelyi lakost nagy mértékben vizselt és lefőlézőtt tej forgalomba hozatala által elkövetett kihágásért az 1895. évi XLVI. t. c. 3 §-ának o. pontja alapján 3 (három) napi elzárásra és behajthatatlanság esetén további 20 huss (napi) elzár

rással helyettesítandó 400 (négy száz) korona pénzbüntetésre ítélet és a felmerült 16 (tizenhat) korona vegy vizsgálati díj megtérítésére kötelezte és elrendelte, hogy a jogerős ítélet marasztalt költségére egy-egy ízben a Zemplén és Felsőmagyarországi oimú lapokban közzétételesek, marasztalt főnek felebbezésé folytán felül bírált alá vetttem és ennek eredményéhez képest következőleg

Ítéletem:

Az ítélet helyes indokainál fogva helybenhagyom. Megokolás stb. Budapest, 1917. december 31.

A miniszter rendeletéből:

Zsedényi Béla s. k. miniszteri tanácsos.

Felölts szerkesztő: Landocznan Miksa, Szerkesztő: György Lajos.

Vizsketegység, Sömör, Rüh
leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti „BARNÁ-ZSIR“
Ninos szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peoséts Dr. Flesch-féleét kérjük. Próbátégely 2-30 K, nagy tégely 4 K, családi adag 11 K. — Sátoraljajhely és vidéke részére főraktár: Kádár Gyula gyógyszerárban, Sátoraljajhelyben.

3 szoba
és mellékhelyiségekkel álló
modern lakást
keresek május hó elséjére.
Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít

"FOTÓ"
FÉNYKÉPÉSZETI
SZAKUZELET BUDAPEST
RÁKÓCZI-UT 80.
NAGYBAN — KISSYNYBEN

Videkét gyors és pontos kiszolgálás.
Tessék próbarendelést eszközölni!

Kiválóan bevált Szőlőkötöző-zsineget
ajánl a
Hungaria Aradi Pamutgyár R. T. Arad.
Az általános anyaghiány miatt ajánlatos a szükséglet mielőbbi fedezésére, mert a csekély készletekre való tekintettel, a megrendelések csak beérkezéstik sorrendjében vehetők figyelembe.